

Raadsvoorstel

Onderwerp: Waalvisie	Commissie: Samen wonen 9 februari 2017	BBVnr: 1146857
Portefeuillehouder: Smit, V.A.	Gemeenteraad: 23 februari 2017	Raadsvoorstelnr.: 1146871
e-mailadres opsteller: m.rienks@bar-organisatie.nl		Openbaar

Onderwerp

Waalvisie

Geadviseerde beslissing raad

1. De Waalvisie als kaderstellend document vast te stellen.
2. Het uitvoeringsprogramma van de Waalvisie ter kennisname aan te nemen.
3. Het college opdracht te geven de deelprojecten uit de Waalvisie op Ridderkerks grondgebied uit te werken.
4. De bestemmingsreserve van de Landschapstafel ad € 72.496,- en het restant weestaken Stadsregio Rotterdam ad € 66.700,- per jaar voor de jaren 2016, 2017 en 2018 toe te voegen aan de reserve Landschapstafel ten behoeve van de voorbereiding en uitvoering van de Waalvisie voor zover gelegen op Ridderkerks grondgebied.

Inleiding

De Waalvisie is gemaakt in opdracht van de Landschapstafel IJsselmonde. In een samenwerking tussen de vier aangrenzende gemeenten Ridderkerk, Barendrecht, Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht is deze visie tot stand gekomen. De Landschapstafel heeft deze visie vastgesteld op 6 oktober 2016. De Landschapstafel heeft bij brief van 9 november 2016 de Waalvisie aan de betrokken gemeenten ter vaststelling aangeboden.

Aanleiding

De Waal is een uniek stukje van IJsselmonde, met een rijke historie en bijzondere kwaliteiten. Toch kan het een uitdaging zijn om van dit prachtige stukje landschap te genieten; het gebied is nauwelijks aangesloten op het recreatieve netwerk en door de steeds verder oprukkende bebouwing raakt de Waal steeds meer verstopt. De landschapstafel heeft daarom het initiatief genomen tot deze Waalvisie, waarbij de belangrijkste doelen zijn:

- Behoud van bestaande kwaliteiten van de Waal.
- Kwaliteiten van de Waal beter zichtbaar en beleefbaar maken.
- De Waal beter aansluiten op het bestaande recreatieve netwerk.

Aanpak

Door de samenwerking tussen de 4 aangrenzende gemeenten kan het gewenste beeld tot over de gemeentegrenzen heen worden bereikt. Ook de gemeenten en de bewoners uit het gebied zelf zijn nauw betrokken geweest bij de aanpak van de Waalvisie door middel van meedenkavonden en een klankbordgroep.

Om de Waal beter zichtbaar en beleefbaar te maken worden er in de visie een aantal opgaven benoemd. Deze opgaven gelden voor de gehele Waal en sluiten aan bij bestaande beleidsdoelstellingen en bij wat er op de 'Waalavonden' is besproken. Een aantal plekken zijn benoemd als sleutelplek, hier liggen kansen om de opgaven te realiseren en om deze plekken te ontwikkelen als 'poorten' naar de Waal.

Beoogd effect

- De waterrecreatie op de Waal bevorderen zonder dat dit ten koste gaat van de huidige kwaliteiten en het woongenot.
- Betere aansluiting op het recreatieve netwerk, met aantrekkelijke bestemmingen en voorzieningen langs de Waal.
- De geschiedenis van de Waal en haar verhalen zichtbaar en herkenbaar maken.
- Kwetsbare natuur langs de Waal beter beschermen en waar mogelijk verder ontwikkelen.
- Voorzieningen aanbrengen ten behoeve van natuureducatie.

Relatie met beleidskaders

Provinciaal beleid groen

Gedeputeerde Staten hebben op 4 november 2014 het Uitvoeringsprogramma Groen 2015 (UPG2015) vastgesteld. De Waalvisie is gericht op de realisatie van de volgende twee doelen uit het programma:

- Ruimte voor groenbeleving: Toename van recreatie in het groen in IJsselmonde zodat meer mensen het groen rond de steden kunnen beleven.
- Behoud van biodiversiteit: Duurzame ontwikkeling van flora en fauna door toevoegen natuurgebieden, verbinden en met maatregelen rond de natuurgebieden. Recreatie en waterwinning, berging en waterkwaliteit vervullen hierin belangrijke functies.

Gemeentelijk beleid

In alle 4 de betrokken gemeentes wordt de Waal benoemd in het gemeentelijk beleid als belangrijke ruimtelijke drager in het buitengebied. In de huidige structuurvisie van gemeente Ridderkerk wordt er op diverse plekken verwezen naar de kwaliteiten en potenties van de Waal. "Goede routestructuren, aantrekkelijke dijken en mooie waterfronten zorgen ervoor dat De Noord en 't Waaltje dragers worden van het Deltapark." (gemeente Ridderkerk, Structuurvisie 2009)

Gebiedsvisie Deltapoort

In 2012 is door de gemeenteraad besloten om de Gebiedsvisie Deltapoort te gebruiken als richtinggevend kader voor afwegingen die op lokaal niveau worden gemaakt. De doelstelling van deze visie was tweeledig- een stimulans te geven aan de economische ontwikkeling van Oost-IJsselmonde en het recreatief aantrekkelijker, toegankelijker en bruikbaar maken van het landschap. De samenwerking binnen Deltapoort heeft inmiddels plaatsgemaakt voor de Landschapstafel IJsselmonde. De Waalvisie bouwt voort op de gebiedsvisie Deltapoort, en kan worden gezien als de uitwerking hiervan.

MRDH: Hollandse Banen

Vanuit de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) hebben de gemeenten hun krachten gebundeld om het gebied beter bereikbaar te maken en het economisch vestigingsklimaat te versterken. Een van de opgaven is om met groen en landschap het vestigingsklimaat en de verblijfskwaliteit te versterken. Met het project Hollandse Banen wordt een netwerk van routes vanuit de stad naar het buitengebied beoogd, welke zijn vormgegeven als uitnodigende groene routes met allure en comfort voor alle vormen van langzaam verkeer.

In de Waalvisie worden de Noldijk en de Pruimendijk benoemd als routes die aantrekkelijker en geschikter moeten worden gemaakt voor langzaam verkeer. Dit is niet toevallig, want vanuit de MRDH zijn deze dijken ook aangewezen als Hollandse Banen.

Het Waalbos

De laatste fase van de aanleg van het Waalbos is in uitvoering. Het is de bedoeling dat dit project begin 2017 wordt afgerond. Het Waalbos heeft een redelijk basale inrichting gekregen, en kan op sommige plekken een kwaliteitsimpuls gebruiken in de toekomst. Inmiddels zijn lokale partijen betrokken om mee

te denken over mogelijke kwaliteitsimpulsen. Hier liggen kansen voor en raakvlakken met de Waalvisie; deze gebiedspartijen en mogelijke gebiedsimpulsen zijn daarom ook betrokken bij de Waalvisie.

Argumenten

1.1 De Waalvisie draagt bij aan een aantrekkelijk buitengebied van Ridderkerk

1.2 Er is draagvlak voor de visie

Tijdens het opstellen van de visie is er veel overleg gevoerd met gebruikers en omwonenden. Door middel van een klankbordgroep zijn de voorgestelde ingrepen getoetst. Hier werd heel positief op gereageerd.

1.3 De visie sluit aan op bestaande initiatieven en versterkt deze

Langs de Waal zijn er diverse initiatieven van bewoners, verenigingen en stichtingen. De visie sluit hier goed op aan en fungeert waar mogelijk als aanjager of versneller van deze initiatieven. In Ridderkerk is dit bijvoorbeeld het initiatief voor een multifunctioneel gebouwtje in het Waalbos. Hier hebben de Stichting natuurbeheer Waalbos, Stichting Rijsoordse Molen en de IJclub de handen ineengeslagen om samen een multifunctioneel bezoekerscentrum te realiseren.

2.1 De provincie heeft cofinanciering toegezegd

De Waalvisie is onderdeel van het uitvoeringsprogramma IJsselmonde van de landschapstafel. Op basis van dit 4-jarenprogramma heeft de provincie cofinanciering toegezegd voor de verschillende projecten die hierin benoemd zijn. De landschapstafel heeft een verdeling gemaakt waarbij de cofinanciering (maximaal 50%) voor de projecten in de Waalvisie € 989.250,- bedraagt. Om de beschikbare gelden te kunnen benutten dient op korte termijn met de uitwerking te worden gestart, zodat de projecten tijdig uitgevoerd kunnen worden. Anders bestaat het risico dat beschikbare gelden naar andere projecten gaan.

4.1 Bestemmingsreserves zijn gevormd om de vrijvallende middelen te gebruiken voor projecten groen en recreatie.

Op het moment van vrijvallen was het uitvoeringsprogramma Groen IJsselmonde nog in voorbereiding. Nu er concrete en gedragen uitvoeringsprojecten op Ridderkerks grondgebied zijn, kan de bestemmingsreserve daaraan worden toebedeeld. Als we een plan tot uitvoering brengen, wordt bij u per project een voorstel ingediend.

Overleg gevoerd met

- Landschapstafel IJsselmonde met als resultaat instemming over de visie

De visie is tot stand gekomen in een samenwerking tussen de gemeenten Ridderkerk, Barendrecht, Hendrik Ido Ambacht en Zwijndrecht. Daarnaast zijn ook overleggen gevoerd met het Waterschap en het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ).

- Bewoners en betrokkenen zijn geraadpleegd tijdens een aantal 'meedenkavonden' en klankbordgroep bijeenkomsten.

- Met Staatsbosbeheer als toekomstige eigenaar en beheerder van het Waalbos is overleg gevoerd. Bij brief van 8 november 2016 geeft Staatsbosbeheer een positieve aanbeveling.

Kanttekeningen

Uitgangspunt is dat de Waal ook voor andere gebruikers wordt ontsloten, en niet alleen beschikbaar is voor direct omwonenden. Direct omwonenden maken zich wel zorgen over hun privacy. Een betere aansluiting op de recreatieve netwerken zal inderdaad leiden tot meer gebruikers op en rond de Waal. Het is dan ook belangrijk om bij de uitwerking een goede balans te vinden tussen het recreatieve gebruik

en de privacy en belangen van de bewoners. Dit vraagt bij elke toekomstige uitwerking van de Waalvisie om een goede en zorgvuldige belangenafweging.

Uitvoering/vervolgstappen

Deze visie geeft een ambitie en een richting aan, en tegelijk worden er een aantal hele concrete projecten benoemd. De coördinatie en de organisatie van de Waalvisie ligt bij de ambtelijke werkgroep van de landschapstafel.

Evaluatie/monitoring

Voor de Waalvisie is een uitvoeringsprogramma gemaakt. Deze wordt ter kennisname bijgesloten. De voortgang wordt bewaakt aan de hand van dit uitvoeringsprogramma, deze zal jaarlijks door de landschapstafel geactualiseerd worden.

Financiën

Er is een budget toegezegd vanuit de Provincie en de landschapstafel voor de Waalvisie van €989.250,-. Dit budget is beschikbaar voor de gehele visie en kan dus ook worden gebruikt door de andere gemeenten. Het budget betreft een cofinanciering van maximaal 50%, de andere 50% zal op een andere manier moeten worden gefinancierd. Dat betekent voor de projecten in Ridderkerk dat er gezocht zal worden naar andere financieringsmogelijkheden, maar ook dat de raad gevraagd zal worden voor budget. Uit het NRIJ zijn middelen vrijgevallen, die door u in een bestemmingsreserve landschapstafel zijn ondergebracht. Aangezien er nu projecten zijn vanuit de landschapstafel, waarvoor budget nodig is, is dit het moment om de bestemmingsreserve voor de projecten Waalvisie te reserveren.

Daarom stellen wij voor het restant van het weestakenbudget van de stadsregio, ad. € 66.700,- per jaar, in de begrotingen 2016, 2017 en 2018 toe te voegen aan deze reserve. De reserve komt dan maximaal op afgerond € 272.500 in 2018.

In het regionaal investeringsprogramma van de MRDH is de Waalvisie benoemd als project binnen het thema attractiviteit.

Juridische zaken

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Mens- De Waalvisie draagt bij aan een prettige en aantrekkelijke leefomgeving. Daarnaast werkt de Waalvisie als aanjager voor lokale initiatieven.

Planeet- De thema's natuur en natuureducatie komen uitgebreid aan bod in de Waalvisie. Er is aandacht voor behoud van bestaande rietkragen en de zeldzame plant Krabbescheer, hoe deze beschermd kunnen worden voor recreanten. Daarnaast zijn er plekken aangewezen voor natuurontwikkeling.

Economie- Een aantrekkelijke leefomgeving draagt ook bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Communicatie/participatie na besluitvorming

De Waalvisie is met veel aandacht voor lokale inbreng tot stand gekomen. Ook tijdens de uitvoering blijft het belangrijk om regelmatig de omgeving en belanghebbenden te blijven informeren. Betrokkenen worden nu en straks op de hoogte gehouden via een nieuwsbrief en een website. Bij concrete uitvoeringsprojecten zullen direct omwonenden en betrokkenen extra worden geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

Bijlagen/ter inzage liggende stukken

1. De Waalvisie
2. Beeldverslag Waalavonden
3. Uitvoeringsprogramma Waalvisie
4. Aanbevelingsbrief Staatsbosbeheer
5. Aanbiedingsbrief Landschapstafel